

หลักสูตรอบรม

การเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์

หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 98 วันที่ 18 - 19 กันยายน 2562 ผู้เข้าร่วมอบรม 63 คน

จาก อบต.ตำบลห้วยไคร้ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริม
และพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ

กล่าวต้อนรับ หน่วยงานราชการอำเภอ ผู้บริหาร
ท้องถิ่น ส.อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน
อบต.ห้วยไคร้ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

1. ความเป็นมาของโครงการร้อยใจรักษ์ ซึ่งมูลนิธิ
แม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ เข้ามาดำเนินการ
ในหมู่บ้านห้วยส้าน และหมู่บ้านข้างเคียงที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยใช้ แนวทางการพัฒนาทางเลือก เพื่อสร้าง
โอกาสในการ ปรับเปลี่ยนชีวิตจากการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
มาเป็นอาชีพ ที่สุจริต

2. ความเป็นมาของหลักสูตรการอบรม รัฐบาลได้
แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโครงการร้อยใจรักษ์ โดยมี
รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็น
ประธานคณะกรรมการ มีนโยบายให้ขยายผลโครงการฯ ไปสู่
พื้นที่อำเภอชายแดนใน 4 จังหวัดคือเชียงใหม่ เชียงราย
แม่ฮ่องสอน และพะเยา จำนวน 19 อำเภอและให้สถาบัน
ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ มาจัดการ
อบรมให้

3. สิ่งที่คาดหวังในการอบรม คือ การมีส่วนร่วม
การแลกเปลี่ยน จากทุกคน และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่
ของตนเองอย่าง เหมาะสมกับชุมชน และแก้ปัญหาเพื่อ
พัฒนาคุณภาพชีวิต โดยชุมชนเป็นแกนหลักในการ
ดำเนินงาน และท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณ

หลักการพัฒนาทางเลือก ในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

นายยุทธชัย ตาห่อ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง
ในพระบรมราชูปถัมภ์ บรรยายโดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ
คือ

1. การพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง โดยดูทั้ง
ในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้โอกาสและ
ทางเลือกที่ดี ให้ชาวบ้านสามารถช่วยเหลือตัวเองและอยู่กับ
ชุมชนได้

2. การพัฒนาตามลำดับขั้น ซึ่งมี 3 ระยะ คือ ขั้น
อยู่รอด ดูจากการมีข้าวกินตลอดปี สามารถเข้าถึงโครงสร้าง
พื้นฐานและไม่สร้างหนี้เพิ่ม ขั้นพอเพียง คือ มีรายได้มั่นคง
สามารถเพิ่มผลผลิตได้ และขั้นยั่งยืน คือ การมีเงินออม มี
การรวมกลุ่มและพึ่งพาตนเองได้

3. การพัฒนาเชิงพื้นที่ คือ การพัฒนาที่ครอบคลุม
ทุกมิติ ตลอดทั้งกระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ
โครงการร้อยใจรักษ์มีการสำรวจข้อมูลจริงร่วมกับ
หน่วยงานต่างๆ การคืนข้อมูล เพื่อให้ชาวบ้านรู้สาเหตุของ
ปัญหาของตนเอง และประเมินความพร้อมของชาวบ้านใน
การลงแรงงาน

4. การวัดผลการพัฒนาที่ชาวบ้านได้อะไร โดยดู
จากผลการพัฒนาเชิงพื้นที่ในแต่ละมิติ ที่ทำให้ผลผลิตของ
ชาวบ้านเพิ่มขึ้นและนำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ 1 การพัฒนาระบบน้ำ

เรียนรู้การบริหารจัดการน้ำ การกักเก็บน้ำโดยใช้อ่างพวง
ซอยซีเมนต์ (Soil Cement) การปล่อยลงไปที่แปลงเกษตรด้วย
ระบบกัลกน้ำ การพัฒนาระบบน้ำใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของ
คนในชุมชน มีการประชุม และชาวบ้านต้องลงแรงงานการ
ทำงานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการ ท้องที่ ท้องถิ่น โดยที่
โครงการฯ ออกค่าวัสดุอุปกรณ์ให้

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ความหนาของบ่อ

ตอบ : 7-10 เซนติเมตร

ถาม : น้ำที่ต่อมาจากต้นน้ำ 14 กิโลเมตร แล้วหมู่บ้านที่อยู่
ข้างล่างต้นน้ำนั้นมีปัญหาเรื่องการแย่งน้ำหรือไม่

ตอบ : ก่อนที่โครงการจะเข้ามา มีปัญหาเรื่องการแย่งน้ำกัน
แต่พอโครงการเข้ามาได้มีประชุมเรื่องการบริหารจัดการน้ำ

ถาม : บ่อตัวอย่างใช้ปูนกี่กระสอบในการสร้าง

ตอบ : 91 กระสอบ

ถาม : บ่อพลาสติก ต้นทุนประมาณเท่าไร

ตอบ : 5 หมื่นกว่าบาท

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร (ต่อ)

ถาม : น้ำในทางที่ต่อลงมาจากต้นน้ำ มีลระดับลงไหม

ตอบ : หากต้นน้ำยังมีน้ำอยู่ก็จะไม่ลระดับลง แต่หากต้นน้ำธรรมชาติลดลงจนไม่มีก็อาจจะลระดับลง

ถาม : การสร้างอ่างพวงสั้นเขา จะมีผลกระทบกับพื้นที่หรือ แหล่งต้นน้ำในระยะยาวหรือไม่

ตอบ : การสร้างอ่างพวง เราจะสร้างในพื้นที่ว่าง ไม่มีตารัดต้นไม้ในพื้นที่ จะไม่ส่งผลกระทบกับต้นน้ำในอนาคต

ถาม : มีวิธีการยืดอายุการใช้งานพลาสติกไหม

ตอบ : แนะนำให้เมื่อสร้างอ่างพวงเสร็จ ควรนำน้ำใส่ ท้นที่และห้ามปล่อยให้น้ำแห้งในบ่อ

ฐานการเรียนรู้ที่ 2 การพัฒนาพื้นที่

แบบองค์รวม

เรียนรู้การปลูกไม้ผลระยะยาว เช่น เงาะ ทุเรียน ส้ม กาแฟ มะม่วง กล้วย ส้มโอ อาโวคาโด ฯลฯ โดยไล่ระดับตามความต้องการน้ำของพืช และความสูงของพื้นที่ เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตของชาวบ้านและสร้างรายได้ เป็นการจัดการแบบองค์รวม แบ่งพื้นที่เป็นป่าอนุรักษ์ ป่าใช้สอย เนินเขา ที่ดอน และที่นา นอกจากนี้ พัฒนา ต่อยอดไม้ผลเดิมในพื้นที่ ได้แก่ พัฒนาคุณภาพมะม่วงน้ำดอกไม้ เพื่อการส่งออก CP และดอยคำ เป็นแหล่งตลาดรับซื้อผลผลิตและการส่งเสริมปลูกกาแฟโรบัสต้า

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : มะม่วงนวลคำ มีชื่อเรียกอย่างอื่นว่าอะไรบ้าง

ตอบ : มะม่วงจินทวง มะม่วงเขียวใหญ่ มะม่วงยักษ์มัน และมะม่วงแม่สาย คือสายพันธุ์เดียวกันทั้งหมด

ถาม : มีวิธีการจัดหญ้าโดยไม่ใช้สารเคมีไหม

ตอบ : สามารถใช้ปุ๋ยยูเรีย 2 กระสอบ ผสมกับเกลือ 10 กิโลกรัม ละลายเข้ากับน้ำและฉีดพ่น จะช่วยฆ่าหญ้าอ่อนได้ แต่ดินจะเป็นกรด ต้องนำปูนขาวโรยหน้าปรับสภาพด้วย

ถาม : ครั้งแรกในการจัดตั้งกลุ่มมีปัญหาอะไรเกิดขึ้น และมีวิธีแก้ไขปัญหายังไง

ตอบ : มีปัญหาเรื่องการไม่เข้าใจกัน วิธีแก้ไขปัญหาคือทุกคนหันหน้าคุยกัน มีปัญหาอะไรมาคุยกัน ช่วยกันแก้ไขปัญหาก็กลุ่มเกิดความสามัคคี

ถาม : การปลูกพืชในแปลงมีการใช้ปุราดานในพื้นที่แปลงทดลองไหม

ตอบ : ไม่ให้ใช้สารปุราดานในแปลงทดลองพืชทุกอย่าง

ถาม : พุราดานตกค้างในผลไม้นานเท่าไร

ตอบ : ประมาณ 60 วัน แต่ระยะปลอดภัยจะต้องรับประทานหลังการฉีดพ่น 60 วัน

ถาม : ต้นเดิมมะม่วงเป็นพันธุ์อะไรที่จะสามารถเปลี่ยนยอดใหม่ได้

ตอบ : ต้นพันธุ์เป็นอะไรก็ได้ที่เรามี แต่หากเป็นต้นพันธุ์ใหม่ที่จะปลูกแนะนำเป็นมะม่วงตลับนาคน จะแข็งแรงและต้านทานโรคได้ดี

ถาม : มะม่วงควรห่อลูกช่วงตอนไหน

ตอบ : ลูกประมาณ 7-10 ซม. หรือเท่าไข่ไก่ จะได้ผลดี

ถาม : เปลี่ยไฟ ใช้ตัวไหนกำจัด

ตอบ : อิมิดา ระยะปลอดภัย 7 วัน

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ 3 แปลงนา

การเพิ่มผลผลิตข้าวสายพันธุ์โอโต ด้วยการใช้อนุพันธ์ร่วมกับปุ๋ยหมัก ที่จากเดิมได้ผลผลิตข้าวที่ 600 กิโลกรัม/ไร่ เป็น 800 – 1,000 กิโลกรัม/ไร่ มีเป้าหมายเพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับชุมชน จากการผลิตข้าวปลอดภัยที่มีคุณภาพ รวมถึงมีการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าว และการจัดตั้งโรงสีภายในชุมชน เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้ผลิต ลดรายจ่ายให้แก่ผู้บริโภค และส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ทำการปลูกพืชหลังนา เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้หลังจากฤดูทำนา

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : หัวเชื้อสารชีวภัณฑ์สามารถซื้อได้จากที่ไหน

ตอบ : สามารถสอบถามได้จากเกษตรอำเภอ หรือหาซื้อได้จากศูนย์จำหน่ายทางมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ถาม : ทำไมต้องฉีดพ่นสารชีวภัณฑ์ในตอนเย็นหรือตอนเช้ามืด

ตอบ : เนื่องจาก เป็นช่วงที่สารชีวภัณฑ์สามารถทำงานได้เต็มที่ หากฉีดพ่นช่วงที่มีแสงแดดสารชีวภัณฑ์จะตายและออกฤทธิ์การทำงานได้ไม่เต็มที่

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร (ต่อ)

ถาม : ฟักทองญี่ปุ่นปลูกเสร็จนำผลผลิตไปขายที่ไหน

ตอบ : ก่อนที่โครงการเข้าจะส่งผลผลิตที่โครงการหลวงหมอกจำ่มเพราะเราปลูกตามโควตาร์ของโครงการหลวง พอโครงการเข้ามาทางโครงการก็ได้รับซื้อผลผลิตด้วย

ถาม : ทางโครงการมีห้องเพาะเชื้อสารชีวภัณฑ์ไหม

ตอบ : มี แต่ต้องแยกตู้สารไตรโคเดอร์มา กับ บิวเวอร์เรีย เมตาไรเซียม

ถาม : อัตราการใช้สารชีวภัณฑ์เป็นอย่างไร

ตอบ : หัวเชื้อบิวเวอร์เรีย กับ เมตาไลเซียม 1 ก้อนผสมกับน้ำ 40 ลิตร ไตรโคเดอร์มา 1 ก้อนผสมน้ำ 100 ลิตร

ถาม : การเตรียมก้อนเพาะเชื้อสารแต่ละตัว เหมือนกันไหม

ตอบ : เหมือนกันในการเตรียมก้อนเพาะ แต่ในตอนเช้าเชื้อลงก้อนเพาะ ต้องแยกเชื้อเชื้อไตรโคเดอร์มาต่างหากอีกพื้นที่หนึ่ง

ถาม : ฟักทองน้ำหนักที่สุดกี่กิโลกรัม

ตอบ : 3.5 กิโลกรัม จะให้เหลือแค่ลูกเดียว ส่วนลูกอื่นจะเด็ดออกขายในตอนที่ถูกเล็กๆ

ถาม : สารชีวภัณฑ์ 3 ชนิดพ่นใช้ด้วยกันได้ไหม

ตอบ : ได้ แต่ต้องพ่นคนละรอบ ละลายสารคนละรอบ ไม่ให้ผสมเชื้อพร้อมกัน 3 ชนิดและพ่นพร้อมกันทีเดียว

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ 4 วิถีชีวิต เกษตร

พอเพียง

พื้นที่สาธิตได้มีการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน คือ

- 1) ที่อยู่อาศัย
- 2) การปลูกพืชท้องถิ่น ผักสวนครัว ไม้ผล รวมกับโรงเพาะสารชีวภัณฑ์
- 3) การเลี้ยงปลา และ
- 4) การเลี้ยงปศุสัตว์

โดยทางโครงการเริ่มจากการสำรวจความต้องการของชุมชนว่าต้องการเลี้ยงสัตว์ประเภทใด พร้อมทั้งการจัดตั้งกองทุนด้านปศุสัตว์ และการถ่ายทอดความรู้ให้ชาวบ้านสามารถพึ่งพาตัวเองได้ เช่น การทำอาหารสัตว์ลดต้นทุน การป้องกันโรคระบาดเบื้องต้น การสอนให้ชาวบ้านทำวัคซีนเองเป็น เพื่อลดปริมาณการตายของสัตว์ในพื้นที่ เป็นต้น

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : หลังจากจบโครงการเด็กเลี้ยงไก่ ที่ระยะโครงการอยู่ที่ 3 เดือน ไก่ที่เลี้ยงนั้นจะต้องคืนให้กับโครงการไหม

ตอบ : หากเป็นไก่ของโครงการ จะนำกลับคืนเข้าโครงการเพื่อการขยายผลต่อไป และหากเป็นไก่ของเด็กเอง เด็กสามารถนำมาขายให้กับโครงการได้

ถาม : หมูดำดอยตุง คือ หมูเหมยซานใช่ไหม

ตอบ : เป็นสายพันธุ์ผสม ระหว่างเหมยซาน 60% ดุริย 20% และหมูดำพื้นบ้าน 20%

ถาม : เคยมีการศึกษาการนำปาล์มผสมกับอาหาร เพื่อเลี้ยงเปิดเทศบ้างหรือไม่

ตอบ : การนำปาล์มผสม จะช่วยให้เปิดโตเร็วเช่นกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ที่มีแหล่งวัตถุดิบที่พร้อมด้วย

ถาม : เปิดที่เลี้ยงรวมกันมีผสมพันธุ์ข้ามสายพันธุ์กันหรือไม่

ตอบ : ไม่มี เพราะเปิดที่เลี้ยงอายุยังไม่ถึงวัยผสมพันธุ์ แต่แนะนำให้เลี้ยงแยกกันจะดีกว่า

ถาม : ในการทำสูตรอาหารต้นกล้วยหมักสามารถใช้วัตถุดิบอื่นแทนน้ำตาลได้หรือไม่

ตอบ : ได้ สามารถใช้กากน้ำตาลแทนได้ แต่จะใช้ในปริมาณที่ 8 กิโลกรัม

ถาม : วัวที่ส่งเสริมให้เลี้ยงเอาอาหารที่ไหนให้กิน

ตอบ : ในการส่งเสริมเลี้ยงวัว ก่อนที่จะส่งเสริมทางโครงการจะให้ชาวบ้านปลูกหญ้าเนเปียร์ก่อนที่จะเลี้ยง และชาวบ้านบางคนจะนำเปลือกสับปรดมาให้วัวกินแต่ให้กินในปริมาณที่พอเหมาะเพื่อป้องกันการท้องเสีย โดยการส่งเสริมจะไม่ใช้การแจกพันธุ์วัว แต่จะเป็นการแจกน้ำเชื้อผสมเทียมให้

ถาม : อดีตหมู่บ้านเคยเลี้ยงไก่ดำภูพานแล้วตายยกคอก มีการแก้ไขปัญหาอย่างไร

ตอบ : ให้อาหารน้ำยาฆ่าเชื้อพ่นก่อน ก่อนนำไก่ล็อตใหม่มาเลี้ยง และต้องมีการหยอดวัคซีนต่อเนื่อง เพื่อเป็นการป้องกันก่อน

ถาม : ปัจจัยการนำพาเชื้อโรคต่างๆเข้าเล้าไก่คือ

ตอบ : การไม่ฆ่าเชื้อก่อนเข้าเล้าไก่ เพราะเวลาเราไปที่ต่างๆ หรือฟาร์มอื่นๆ ต้องทำความสะอาดและฆ่าเชื้อก่อนเสมอ

ถาม : การเตรียมแปลงเพื่อปลูกพืชชนิดใหม่ พืชหมุนเวียนใช้เวลากี่วัน

ตอบ : 30 วัน เพื่อตากดิน ใส่ปุ๋ย หรือสิ่งต่างๆ แล้วขึ้นแปลง

แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

คำถามจากผู้เข้าร่วมจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับ
ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ถาม : คุณส่องแสงเสพยามากในปริมาณนี้ได้อย่างไร

ตอบ : นายส่องแสง : เพราะเคยเสพยาตั้งแต่เด็ก แล้วเปลี่ยนมาเสพยาบ้า โดยในตอนแรกเริ่มเสพยาในปริมาณน้อยๆ ก่อน แล้วค่อยๆเพิ่มปริมาณเสพยามากขึ้นเรื่อยๆ

ถาม : คุณส่องแสงเคยมีอาการคลุ้มคลั่ง หรือ อาละวาด ทำลายข้าวของบ้างไหม

ตอบ : นายส่องแสง : ไม่เคยมีอาการพวกนี้ ขึ้นอยู่กับแต่ละคน ทุกคนที่เสพยาหลังจากเสพยาจะไม่เหมือนกัน

ถาม : ยาเม็ดสีเขียวที่อยู่รวมในถุงยา คืออะไร

ตอบ : นายส่องแสง : เป็นตัวกันขึ้น

ถาม : ยาบ้ารุ่นใดที่ผู้เสพยานิยมมากที่สุด

ตอบ : นายส่องแสง : นิยมมากที่สุด คือ เม็ดสีแดง รุ่น WY รองลงมา คือ รุ่น ไทเกอร์

ถาม : ยาขี้เกียจ กับ ยาขยัน ยาเหล่านี้คือยาอะไร

ตอบ : นายส่องแสง : ยาขี้เกียจ คือ ผื่นอัดเม็ด ส่วนยาขยัน คือ ยาบ้า

ถาม : คุณส่องแสงเอาเงินจากไหนไปซื้อยามาเสพยา

ตอบ : นายส่องแสง : ได้จากการขายยาให้เพื่อนบ้าง

ถาม : หลังจากที่ได้เลิกเสพยาได้ มีคนพยายามชักชวนให้กลับไปเสพยาอีกไหม

ตอบ : นายส่องแสง : เคยมีเพื่อนมาชวนกลับไปเสพยา แต่ต้องหักห้ามใจให้ได้ เพื่อไม่ให้กลับไปเข้าวงจรเดิมอีกแล้ว

ถาม : มีวิธีเสพยาแบบไหน

ตอบ : นายสมบุญ : หลักๆจะมี 3 วิธี คือ ใช้เผาผ่านน้ำ ผ่านบ้องไม้ไผ่ วิธีนี้จะนิยมมากที่สุด รองลงมาคือผสมน้ำกิน และกินเป็นเม็ด

นายส่องแสง : สาเหตุที่ติดยาเริ่มจากเสพยาตามพ่อ เคยถูกจับติดคุก 2 ปี 6 เดือน ข้อหาครอบครองยาบ้า 25 เม็ด และเคยฆ่าตัวตายเพราะความกดดันจากพี่น้อง ได้กินยาฆ่าแมลงฆ่าหญ้าแต่รอดมาได้ เมื่อโครงการเข้ามาจึงสมัครใจเข้าร่วมโครงการ จุดเปลี่ยนที่อยากจะเลิกจริงเพราะอยากเปลี่ยนแปลงตัวเอง และอยากจะทำความดี ตอนนี้อยู่มาทำงานเป็นลูกจ้างโครงการฯ ชีวิตเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

นายมานิต : เป็นคนสุพรรณบุรี มาได้ภรรยาหมู่บ้านยะผา สาเหตุที่เสพยา เนื่องจากเครียดกับปัญหาชีวิตตรึมเร้า เข้าร่วมโครงการครั้งแรก โดยได้รับคำแนะนำจากคนรอบข้าง อีกทั้งตนสนใจเข้าอาสาสมัครบำบัด หลังจากเสร็จสิ้นการบำบัดคนในชุมชนให้การต้อนรับอย่างดีมาก วางแผนชีวิตว่าจะสร้างบ้านให้เสร็จและเก็บเงินเพื่ออนาคตของลูก

นายสมบุญ : ติดยาเพราะคบเพื่อนที่ไม่ดี เพื่อนจะไม่ให้เข้ากลุ่มถ้าไม่เสพด้วย เริ่มเสพมาตั้งแต่อายุ 13 เสพกัญชาผงขาว เคยบำบัดหลายครั้งแต่ก็กลับมาเหมือนเดิม เพราะสภาพแวดล้อมรอบข้างเหมือนเดิม การเข้าร่วมโครงการอาสาทำดี มีพี่ๆ ทหารเป็นผู้ดูแลที่ดี และมีหมอดูแลที่ดี พี่ๆ เพื่อนรอบข้างให้กำลังใจ ปัจจุบันครอบครัวให้อภัย คนรอบข้างให้กำลังใจ และให้โอกาสในการเริ่มต้นชีวิตใหม่

บทบาทของภาคราชการกับการดำเนินการโครงการร้อยใจรักษ์

เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการประชุมจัดทำกฎระเบียบหมู่บ้านเพื่อการบังคับใช้ในหมู่บ้านให้สำเร็จ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและได้ดูแลกันเอง

การดำเนินโครงการอาสาทำดี เป็นการให้โอกาสของโครงการร้อยใจรักษ์ เป็นกระบวนการนำผู้เสพเข้ารับการบำบัดยาเสพติดควบคู่ไปกับการฝึกทักษะ ฝึกอาชีพ

ทั้งนี้ การดำเนินโครงการขยายผลแหล่งน้ำไปในหมู่บ้านเครือข่ายพื้นที่ข้างเคียงโครงการฯ ได้นำต้นแบบการพัฒนาของโครงการฯ ทั้ง 4 หมู่บ้านหลัก 20 หมู่บ้านย่อยนำไปปรับใช้ในการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ ซึ่งในปัจจุบันโครงการฯ ได้มีการขยายผลแหล่งน้ำจำนวน 11 หมู่บ้านแล้ว

นายไมตรี ดวงใจ ปลัดอำเภอแม่เมาะ และนายสุรัตน์ สัจจาศิริวงศ์ ผู้ใหญ่บ้านบ้านเมืองงามใต้ ก่อนมีโครงการฯ มาในพื้นที่ในชุมชนมีปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพลและยาเสพติด อยู่ในระดับรุนแรงทำให้คนในชุมชนเกิดความเดือนร้อนในการใช้ชีวิตมาก หลังจากโครงการเข้ามาดำเนินการมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเป็นจำนวนมากทั้งส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมเป็นจำนวนมากและได้จัดประชุมเพื่อหาความร่วมมือในการดำเนินการ ซึ่งมีชาวบ้านเข้าร่วมมากกว่า 80% และที่ประชุมเห็นด้วยที่จะเข้าร่วมโครงการร้อยใจรักษ์ทั้งหมด ในการดำเนินการช่วงแรกมีบ้านห้วยสำน หมู่ที่ 10 เข้าร่วมโครงการต่อมามีการดำเนินการต่ออีก 3 หมู่บ้านและเข้าร่วมการพัฒนาโครงการเป็นต้นแบบการพัฒนาาร่วมกัน

ในช่วงขั้นแรกของการดำเนินการคือศึกษาพื้นที่สำรวจข้อมูลเศรษฐกิจสังคม หลังจากนั้นได้รวบรวมข้อมูลแล้วคืนข้อมูลให้แก่ชุมชน ได้จัดกระบวนการในการค้นหาปัญหาที่ต้องการให้มีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยการประชุมซึ่งในเวทีการประชุมได้มีหลายหน่วยงานเข้ามาร่วมรับฟัง และได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาจากการจัดเวทีประชุมทำให้ได้แนวทางในการแก้ไข ดังนี้ ปัญหาความเป็นอยู่ ปัญหาอาชีพ และปัญหาสุขภาพ หลังจากรับทราบปัญหาแล้วหน่วยงานปกครองท้องถิ่น

สรุปกิจกรรมและมอบการบ้าน

นายนิคม ศิริสิงห์หลังชัย ที่ปรึกษาศาสน์สงเสริม
และพัฒนากิจการกรมปิดทองหลังพระฯ

กล่าวสรุป กิจกรรมการอบรมและแนวทางการ
ดำเนินการพัฒนาโครงการร้อยใจรักษ์ บ้านห้วยสำน
คือ การพัฒนาให้คนมีโอกาส สร้างทางเลือกให้กับคนใน
พื้นที่ เพื่อไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การพัฒนา
โครงการฯ เข้าไปพัฒนาในทุกๆ ด้านเน้นการพัฒนาแบบ
องค์รวมให้ครอบคลุมทุกมิติ ในระยะแรกของการ พัฒนา
เริ่มจากการศึกษาบริบทพื้นที่ ศึกษาภูมิสังคมให้เข้าใจพื้นที่
อย่างถ่องแท้ก่อน หลังจากนั้น จึงเข้าสู่กระบวนการคืน
ข้อมูล เพื่อให้เกิดการ **ระเบิดจากข้างใน** ให้ตระหนักถึง
ปัญหาแล้วจึงพัฒนาร่วมกัน ในระดับท้องที่ท้องถิ่น
หน่วยงานราชการ ที่สำคัญ คนในชุมชนต้องร่วม ออกแรง
ด้วยในทุกกระบวนการ เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของให้
เกิดขึ้น ตลอดโครงการฯ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะ
นำไปสู่การบริหาร จัดการดูแลไปสู่ความยั่งยืนต่อไป

ได้มอบการบ้านให้ผู้เข้ารับการอบรม 2 ข้อ คือ

1) ให้คัดเลือกผู้เข้าอบรมที่มาในรุ่นนี้ให้เหลือ
20 คน เพื่อมาฝึกปฏิบัติในหลักสูตรที่ 2 ระยะเวลา 5 วัน
4 คืน

2) ผู้เข้าอบรมกลับไปปรึกษาหารือเพื่อเสนอโครงการ
แก้ไขปัญหาคือความต้องการของหมู่บ้านชุมชน

โดยมีหลักเกณฑ์คือ

1) เป็นโครงการที่ต้องแก้ไขปัญหามหาชน ของท่าน
โดยผ่านการเห็นชอบจากประชาคมหมู่บ้าน

2) ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านแรงงาน อาหาร
ระหว่างปฏิบัติงาน หรือการมีส่วนร่วมอื่นๆ

3) สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจการกรมปิดทองหลัง
พระฯ จะมิงงบประมาณสมทบให้กับโครงการบางส่วน โดย
งบประมาณหลักจะต้องมาจากองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุปกิจกรรมการอบรม

สิ่งที่ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ คือ กระบวนการที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน การเรียนรู้ประสบการณ์งานพัฒนา 4 ฐาน ซึ่งหัวใจสำคัญ คือ การพัฒนาระบบน้ำ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่ ทำให้เห็นได้ว่า หากไม่แก้ไขเรื่องเหล่านี้ ก็ไม่สามารถพัฒนาได้ เมื่อท่านกลับไปแล้วขอให้ทบทวนขั้นตอน **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** ซึ่งหลักสูตรนี้ได้เรียนรู้แค่เข้าใจต่อไปจะเป็นกระบวนการเข้าถึง ซึ่งอยู่ในหลักสูตรที่สอง ท่านต้องกลับไปดูข้อมูลในพื้นที่และมาฝึกปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การเสนอโครงการต่อไป

สิ่งที่ได้เรียนรู้ และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่จากการอบรม

สิ่งที่ได้เรียนรู้

1. การปลูกพืช 3 ระยะ
คือ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว
2. การทำอาหารหมักลดต้นทุน จากหยวกกล้วย และหญ้าเนเปียร์หวานอิสราเอล
3. การจัดตั้งกองทุนพันธุ์สัตว์ และอาสาสมัครปศุสัตว์ เพื่อส่งเสริมและดูแลอย่างครบวงจร
4. การบริหารจัดการน้ำที่เข้มแข็งของคณะกรรมการดูแลน้ำ
5. การใช้น้ำอย่างประหยัดและให้เกิดประโยชน์สูงสุด
6. การทำอ่างพวงสันเขาแบบขอยซีเมนต์ และอ่างพวงสันเขาแบบพลาสติก
7. การใช้ระบบกักน้ำไปใช้ในพื้นที่การเกษตร
8. การจัดการพื้นที่แบบองค์รวมและการจัดสรรพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
9. การปลูกไม้ผล พืชล้มลุก แบบผสมผสานในพื้นที่เนินเขา
10. การส่งเสริมการปลูกไม้ผลเพื่อการส่งออก
11. การใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนการใช้สารเคมีในการปลูกพืชในแปลงนา
12. การใช้ระบบกักน้ำ

แนวทางการนำไปปรับใช้ในพื้นที่

1. สำรวจแหล่งน้ำ
2. จัดตั้งคณะกรรมการ
3. วางแผนการทำงาน
4. ประชุมประชาคม ลงมติ
5. หาแหล่งงบประมาณ
6. จัดทำตามโครงการ
7. ติดตามผล
8. ใช้อาหารสัตว์ลดต้นทุน
9. จัดตั้งกองทุนปศุสัตว์
10. ทำโครงการเขาวงกตเลี้ยงไก่สัตว์
11. การปลูกผักสวนครัว แบบผสมผสาน
12. การนำสารชีวภัณฑ์ไปใช้ลดต้นทุนในการผลิต
13. การปลูกข้าวปีละครั้ง และปลูกพืชหลังนา
14. แนวทางเรื่องการเพิ่มผลิตที่ไม่ใช้สารเคมี
15. การเลือกพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ และความต้องการของตลาด

สพท.เรียนรู้สู่การพัฒนา ตามศาสตร์พระราชา

การประเมินความพึงพอใจ รุ่นที่ 98 อบต.ห้วยไคร้ อ.แม่สาย จ.เชียงราย

ประเด็นประเมิน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ไม่ตอบ
เนื้อหาสาระวิชาเรียนในภาพรวม	100.00	-	-	-
ระยะเวลาตลอดหลักสูตร	84.75	15.25	-	-
ระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ	83.05	15.25	1.69	-
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	86.44	13.56	-	-
วิทยากรมีความรู้	96.61	3.39	-	-
สถานที่อบรม	93.22	6.78	-	-
สถานที่พัก	88.14	11.86	-	-
อาหารและเครื่องดื่ม	88.14	11.86	-	-

หมายเหตุ : มีผู้ส่งแบบประเมิน 59 คน จาก 63 คน

